Kardlap

Az Ars Ensis Lovagi Kör és Kardvívó Iskola Egyesület hivatalos újsága

A Kis Fuggerek titkos vívókönyve

Antiochia ostroma

Harc lóháton

Hosszúkard japán kézben

japán szablya magyar kézben

Ki-kicsoda?

Szabadvívó szeminárium

2012.07.15. III.évfolyam 8.szám

Köszöntő

Kedves Olvasó!

A Kardlap szerkesztését az elmúlt hónapokban sajnos egy kicsit félre kellett tennem, de miután sikeresen letettem az OKJ-s sportoktatóimat, és a Free Scholler szakdolgozatomat is megírtam, úgy gondoltam, nem húzom tovább az időt.

Előszedtem hát a gépem mélyéről a beérkezett cikkeket és újult erővel belevágtam a Kardlap szerkesztésébe. Nem kis munka állt előttem, hiszen elhatároztam, hogy az edzőtáborba leviszek egy-két nyomtatott példányt, így hát igyekeznem kellett.

Az utolsó szám óta elég sok minden történt az egyesület életében. Volt egy Szabadvívó szemináriumunk, aminek nyomán megjelent az első Kardlap Különszám, voltunk Dijonban, ahol szép eredményeket értünk el a tornán. Megtartottuk éves közgyűlésünket, ahol kiosztásra kerültek az új lobogók. Megrendezésre került az Egykezes kard vívószeminárium illetve a Csataszeminárium is.

Egy, számomra fontos dolgot majdnem ki is hagytam a felsorolásból! Lezajlott a 2011-12-es tanév Free Scholler díjvívása is.

Remélem, hogy valaki önkéntes billentyűzetet ragad és ír majd beszámolót ezekről az eseményekről a következő számokba, de ez még a jövő zenéje, egyenlőre nézzük meg mi is került ennek a Kardlapnak a lapjaira:

Az összefüggések munkacsoport egy fordításával indítunk, mely a Fugger család Mair kodexei közötti összefüggésről ír, majd betekintést nyerünk Antiochia ostromának rejtelmeibe. Megismerkedünk Fogl László Free Scholler szakdolgozatának megírásának körülményeivel, majd megtudjuk milyen az, amikor egy japán kardművész először fog a kezében hosszúkardot, valamint cikkírónk először vesz kézbe egy katanát. Terveink között szerepel, hogy bemutatjuk nektek az Ars Ensis tiszteletbeli tagjait. Első megkérdezettként Sándor Zsoltal készítettünk interjút. Végül, de nem utolsó sorban egy a Szabadvívó szemináriumról készült beszámolóval búcsúzunk.

Jó olvasást kívánok:

Tóth Marcell (Doki)

FIGYELEM!!!

Elkészült a Kardlap levelezési listája. Ha nem vagy Ars Ensis Egyesületi tag, és szeretnél e-mailban értesítést kapni az aktuális megjelenésekről, akkor az alábbi linken feliratkozhatsz Te is a levelezési listára:

https://groups.google.com/forum/?fromgroups#!forum/ae_kardlap_levlista

Impresszum:

Kiadja: Ars Ensis Lovagi Kör és Kardvívó Iskola Egyesület
Cím: 9024 Győr, Babits Mihály u. 26-28
Adószám: 18143173-1-08
Számlaszám: 10403356-50526575-49841007
www.arsensis.hu
Kontakt: AEkardlap@gmail.com
Főszerkesztő: Tóth Marcell
Korrektúra: Csepeli Andrea, Papp István, Sándor Zsolt

A kiadvány ingyenes! Szabadon letölthető, terjeszthető, és nyomtatható! Kereskedelmi forgalomba nem hozható!

Az újság, a benne szereplő cikkek, írások, a szerzők és az Ars Ensis szellemi tulajdonát képezik, azok egészének vagy részleteinek nyilvános fórumon való terjesztése kizárólag a tulajdonos előzetes engedélyével, a forrás megjelölése mellett lehetséges.

A kis Fuggerek titkos vívókönyve

Írta: Roger Norling

Fordította: Papp István

ARS ENSIS KÖNYVTÁR
ÖSSZEFÜGGÉSEK MUNKACSOPORT
BIOGRÁFIÁK - VÍVÓCÉHEK - VÍVÓISKOLÁK

■ **Anton Fugger**

A híres augsburgi Fugger családról még ma is úgy tartják, hogy a történelem egyik leggazdagabb családja lehetett, és mivel Augsburgból származtak, valamint éltek Nurembergben és a vívás más, ismert központjaiban, így természetesnek tűnik, hogy legalább néhány családtag gyakorolhatta a Liechtenauer-i vívást. Íme néhány nyom, ami megerősítheti ezt a gondolatmenetet.

■ **"Little Fuggers" in Cod.icon.313 from 1542**

A mellékelt képek az 1545-48 között keletkezett „Das Ehrenbuch der Fugger" (BSB Cgm.9460) lapjairól származnak. A képek különböző családtagokat ábrázolnak, és valószínűleg Anton Fugger, a testvére Raymund vagy az unokatestvére Hieronymus készíttette őket.

Ezek több okból is érdekesek, de nekünk, HEMA vívóknak főleg, ha megnézzük az apró alakokat az oldalak alján.

A 70 évvel később kiadott Fuggerorummal, és Paulus Hector Mair 1542-es kódexének (Cod.Icon 393) előszavát keretező díszekkel együtt valamiféle kapcsolatra utalnak a Fuggerek és a kor vívóiskolái között. Talán még Paulus Hector Mair-ral is kapcsolatban álltak, így a következő logikus lépés a kutatás számára ennek a kapcsolatnak a felderítése.

Paulus Hector Mair nagy gyűjtője volt a vívókönyveknek, és az 1540-es években ő maga is több nagyszerű vívókönyvet készíttetett, melyeket a "Gazdag" Jakob Fuggernek, Anton Fugger nagybátyjának ajánlott. Sajnos úgy tűnik, hogy ezeket a műveket részben Augsburg városi kincstárából lopott pénzből finanszírozta, aminek felügyeletével 1541-ben bízta meg Augsburg városának tanácsa.

Ennek eredményeképpen sikkasztással vádolták, és tolvajként felakasztották 62 évesen 1579, ami azért lehet meglepő, mert a könyveit nagyjából 35 évvel korábban adta ki. Ezek után persze feltehetjük a kérdést, hogy vajon menynyi közük volt a vívókönyveknek a vádakhoz. Akárhogy is történt, a Fuggerek keze valahol biztosan benne volt az ügyben, lévén a város legnagyobb adófizetői, illetve nagyon befolyásos tagjai voltak a városi tanácsnak.

Amint az a képekből, az Ehrenbuch és Mair műveinek összehasonlításából látszik, nyilvánvalóan az Ehrenbuch illusztrátora, vagy maguk a Fuggerek hozzáférhettek Mair 1542-es "De Arte Athletica" (Cod.Icon.393) c. könyvének egy példányához.
Mair művei a legszebbek közé tartoznak az egész Liechtenauer családfában, és a HEMA vívók meglepően kevés figyelmet szenteltek nekik, talán részben a több ezer oldalnyi anyag elrettentő mérete miatt.

Egy másik nyom ebben a kutatásban Paulus Hector Mair 1550-es könyve, a "Geschlechterbuch der Stadt Augsburg" (BSB-Hss Cod. icon. 312 b), ami Hans Jacob-ot ábrázolja Anton és Georg Fugger társaságában, és talán még magát Paulus Hector Mair-t is.

A családi kapcsolatok még jobban összegabalyodnak, ha meggondoljuk, hogy az idősebb Hans Holbein anyja, Anna "Mair" családból származik (az augsburgi festő Hans Mair testvére), továbbá hogy az idősebb Holbein a Fugger család több tagját is megfestette. Azonban az nem egyértelmű, hogy ez ugyanaz a Mair-család, vagy két

■ **Matthäus Schwarz**

■ **Alabárd**

teljesen külön családról van szó.

Az ifjabb Hans Holbein, Hans Holbein fia, Basel-be költözött, ahol 1516-ban megfestette Jakob Meyer polgármester és felesége portréját. Basel-ben született Joachim Meyer is 1537-ben, és a város fontos pont volt a reformáció fejlődésében is, mivel Jean Cauvin (John Calvin) és Huldrych Zwingli is itt élt a 15. század végén és a 16. század elején. De továbbra sem biztos, hogy Joachim kapcsolatban állt-e Jakob-bal.

Egy végső darab a kirakóshoz:

■ **Dusak**

Matthäus Schwarz, a Fugger család főkönyvelője. Matthäus főleg a ruhák iránti rajongásáról ismert, ami kitűnik az 1560-as Trachtenbuch des Matthäus Schwarz című könyvéből is.
Ebben a könyvben van egy Christoph Amberger és Narcissus Renner által festett kép, amin épp egy "federschwert"-et tart. A szöveg arra utal, hogy ő maga is vívó volt, legalább egy rövid ideig.

Kiegészítés, 2011. május 16.:
Talán nem okoz meglepetést, hogy Paulus Hector Mair vívókönyveinek illusztrátora, Jörg Breu d.J volt az illusztrátora a "Geheimes Ehrenbuch der Fugger" c. könyvnek, valamint ő volt az Fuggerek

■ **Feder**

augsburgi Szent Anna kápolnájának festője is.
Ez persze kétségessé teheti, hogy a Fuggerek között volt-e egyáltalán vívó, de David Eltis "Towns and Defence in Later Medieval Germany" c. cikkének fényében még mindig valószínűnek tűnik.

Az eredeti cikket és és még több képet az Ehrenbuch-ból, a Fuggerorum-ból és további kapcsolódó művekből az alábbi linkeken találhatjátok: http://www http://www.hroarr.com/the-secret-fechtbuch-of-the-little-fuggers/

■ **Tőr**

Antiochia ostroma

Írta: Tomcsányi László

A Kardlap e havi számában az első keresztes hadjáratnak egy érdekes részét kívánom bemutatni, mely során már a kezdet kezdetén az Európai lovagok oly közel kerültek a vereséghez, s mely alatt ép a hitük ereje, illetve a körülmények véletlen összjátéka mentette meg őket a teljes pusztulástól.

„ A keresztes hadjáratok diadalai a hit diadalai voltak, a hit bölcsesség nélkül azonban veszedelmes dolog”
(Steven Runciman)[1]

A keresztes hadjáratokról több összegző mű született az idők során. Mindenki számára ismeretes, hogy a nagy vállalkozás a clermonti zsinaton 1095. november 27-én II. Orbán pápa bejelentésével kezdődött.[2] A hadjáratok okait több területen lehet, és kell vizsgálni. Semmiképp nem szabad azonban szem elől téveszteni a keresztény hit erejét, mely sokszor szinte fanatizmussá vált, és mégis éppen ezért döntő jelentőségű tényező.

A clermonti zsinatot követően megkezdődött a keresztes seregek toborzása. A főurak között aktívan részt vett ebben a normann Boemund (Bohemond) is. Kiváló hírnévnek örvendett, és apja révén Robert Guiscardnak köszönhetően magasan képzett stratégává vált. A keresztes hadjárat meghirdetését követően hírnevének köszönhetően ezrek csatlakoztak hozzá, és öltötték magunkra a szent jelvényeket. Sokan a remélt gazdagság, míg mások az ígért bűnbocsánat (remissiopecatorum) miatt csatlakoztak a vállalkozáshoz.[3]

A keresztesek első nagy próbatétele Nikea ostroma volt melyre 1097. június elején került sor. Ekkor a három fővezér Bouillon Gottfried, Toulouse-i Rajmund, és TarentumiBohemund együttes erővel vívta ki a győzelmet. Ezt követően a sereg több ágra szakadt. Boemund így Szíria fővárosa Antiochia ellen vonult.[4]

A város az Orontész folyó mentén fekszik. A szír I. Szeleukosz alapította Kr.e 300-ban.

1. Katus László: A középkor története 325.o idézet
2. Jonathan Riley – Smith: The Crusaders 36.o
3. Pósán László: A középkori Európa 75 - 78.o
4. Katus László: A középkor története 323 - 325.o

Rövid idő alatt a Római Birodalom egyik legnagyobb városává nőtte ki magát. A keresztények számára különösen kiemelt szent helyként volt tisztelve, mert itt alapította Szent Péter az első püspökséget. Ez a tény, mint látni fogjuk, kulcstényezőjévé válik az elhúzódó ostromnak. A város a VI. században egy földrengést követően nagymértékben vesztett jelentőségéből, és hanyatlásnak indult. Később kereskedelem révén újra fellendült, ám 1085-ben árulás révén elfoglalták a Szeldzsuk.[5] A lakosság zöme azonban továbbra is rokonszenvezett a keresztényekkel. Hadászatilag a várost már Justiniánus idején elkezdték megerősíteni, majd az ezredforduló táján görög, és örmény mérnökök segítségével erős, jól felszerelt bástyákkal látták el, a hatalmas erőd falait közel 400 egyenként húsz méter magas bástyatorony koronázta. Antiochia védelmét 1097-ben Jági-Sziján látta el. TapasztaltTürkmén harcos, kit a kor legjelentősebb muzulmán krónikása IbnalAszir is többször dicsőséggel említ. Jági–Sziján tudott a keresztény seregek közeledéséről, és volt elég ideje felkészülni a vár védelmére, tudta azt is, hogy a lakosságban nem bízhat, így nagy figyelemmel követte a városlakók reakcióit, ám, mint látni fogjuk, védelmén mégis belülről ütöttek rést.

Nikea eleste után a keresztes seregek győzelmet arattak a dorülaioni síkságon, mely után a vesztes KilidzsAraszlán visszavonult a hegyek közé. A keresztények azonban nem élvezhették sokáig a győzelmet. Antiochiába közel három hónapnyiés viszontagságokkal teli út várt rájuk. KilidzsAraszlán parancsára a felvonulási útvonalat felperzselték, a kutak és ciszternák vizét megmérgezték, hidakat lerombolták, a falvakat pedig elpusztították. A kereszteseknek ezek után egy fátlan, árnyék nélküli, tűző naptól kiégett tájon kellett átvonulniuk. Élelmük rövid idő alatt elfogyott, helyette az elhullott lovak, és szamarak tartották életben őket. A lovagok, ha elpusztult hátasuk, felszerelésüket ökrökre, marhákra nyergelték át, majd később kecskékkel és kutyákkal vitették fegyvereiket. Sokszor a lovagok között már olyan mértékű volt a kétségbeesés, hogy láncingüket, pajzsukat hátrahagyva folytatták végső reménytelenségükben az utat. A holtfáradt sereg az Örményeknek köszönhetően megpihent, és Maras kapuit megnyitva felfrissíthették készleteiket. Ilyen viszontagságos körülmények között érkeztek meg 1097. október 20-án Antiochia falai alá.

A keresztesek érthető módon ilyen megszenvedett út után nem kívánták sürgetni az ostromot, ezért biztos távolságban letáboroztak és élvezték az örmény vendéglátás örömeit. Ez alatt csak kisebb rajtaütésekre került sor. Azonban annak ellenére, hogy a 20 kilométerre lévő St. Symeon kikötőjébe megérkeztek az ígért Bizánci hajók, karácsony közeledtére elfogytak a készletek, így a seregnek ismét nélkülözéssel kellett szembenéznie. A sors különös iróniája, hogy épp ebben az évben rendkívüli módon hideg volta tél. Komor viharok, és jeges esők ostromolták az Orontész síkságon táborozó csapatokat. Az Antiochiában tartózkodó keresztesek hangulatát tovább rontotta az év utolsó napjaiban bekövetkezett erős földrengés. A várfalakban azonban nem tett jelentős kárt. Beszámolók írnak egy különös, éjjelente megjelenő eget megvilágító jelengségről.[6] A szokatlanul hideg tél miatt a sereg majdnem minden hetedik embere 1098 januárjában lázasan feküdt, míg a többieken tompa közöny uralkodott el a bevehetetlennek hitt vár árnyékában. Ez alatt az idő alatt több keresztény lovag dezertált. Hajón, vagy gyalogszerrel menekült el az ostrom helyszínéről. Többeket elfogtak, és visszahurcoltak, sokakra török felderítők találtak rá, és rövid időn belül eladták őket rabszolgának.

A hónapok teltek el mindez idő alatt. Megkíséreltek több kisebb vagy nagyobb rajtaütést, de a vár védelmét továbbra sem sikerült megtörni. Egyre nyomasztóbb hírek érkeztek egy közeledő felmentő seregről, amelyet a rettegett Kerdoba vezetett.

Boemund érzékelte a közeledő sereg fenyegetését, és döntő lépésre szánta el magát. Hetek óta az antiochiai keresztények közvetítésével kapcsolatban állt egy örmény származású parancsnokkal, Fírúzzal, aki az egyik őrtoronyban látott el szolgálatot. A parancsnok jó pénzért hajlandónak bizonyult az árulásra. Boemund maga vezette a különítményt, mellyel egy június eleji ködös éjszakán, kötélhágcsón tucatnyi emberével sikeresen bejutott a várba. Rövid idő alatt lefegyverezte az őrséget. Az összecsapásban Fírúz fivére életét vesztette. Hajnalra a vár kapui nyitva álltak a bevonuló keresztes seregek előtt. A zűrzavar közben Jági-Sziján kíséretével együtt menekülés közben életét vesztette. 1098. június 3-án hosszú ostrom után Antiochia a citadella kivételével a keresztények kezére került.[7] Nem sokkal ezután június 6-án megérkezett Kerdoba felmentő serege, oly nagy erővel, hogy könnyedén körbezárta a 12 kilométer hosszú várfalat. Az ostromló keresztényekből ostromlottak lettek, egy kiéheztetett várban, elzárva az esetleges utánpótlástól, és az egyetlen kikötőtől.

A kereszteseknek idejük sem maradt, hogy felkészüljenek a védelemre. Kerdoba júniusban több alkalommal is rohamot vezényelt, melyet csak nagy veszteségekkel tudtak visszaverni. Ez idő alatt ismét egyre többen hagyták el a sereget, kíséreltek meg átszökni az ostromgyűrűn. Sokan az éj leple alatt kötélen ereszkedtek le (ezeket kötéltáncosoknak hívták). Az ilyen manőverek többnyire kudarcba fulladtak, és a török tábor foglyaként kívülről figyelték társaik kétségbeesett harcát, mielőtt rablánccon hajcsárokkal vezetve a rabszolgapiac felé vették volna az irányt.

A vár védők számára

5. Steven Runciman: A keresztes Hadjáratok története. 169.o
6. Rudolf Pörtner ezt a fényt az auroraborealis az északi fénnyel azonosítja. Szokatlan légköri jelenség Kis Ázsiában, valószínűleg a rendkívüli hideg, és a viharok idézhették elő, valamint egy erős napkitörés. Albert von Aachen tesz erről említést, de más lovagok feljegyzéseiben is megtalálható
7. Walter Zörner: A keresztes háborúk története 78 – 83.o

azonban a legnagyobb szenvedést az éhség okozta. Június 3-át követően egy hét alatt a vár élelmiszer készleteit a szó szoros értelmében felették. A tevéket, öszvéreket, szamarakat mind levágták, és a lovak többségéből is élelem lett. A kutyák, macskák külön ínyencségnek számítottak, de ami igazán drámai, hogy a végén a lovagi kardbojtokból főztek levest, sőt saját lábbelijüket fogyasztották csalánnal és más füvekkel. Albert von Aachen említést tesz emberevésről is, melyet igazolni látszik egy XIX. századi német lírikus EmanuelGeibel fordítása egy ófrancia balladából, melynek záró versszaka így hangzik[8]:

„ Lenyúzatott a bőre
és kibeleztetett,
a török sütve – főzve
remek lakoma lett.”

Az éhezés miatt a sereg annyira kimerült, hogy többen az ostrom közepette eszméletlenül rogytak össze, és zuhantak le a bástyákról. A letargia egyedül Boemundon nem fogott, kiváló hadvezérnek bizonyult, és még ilyen kilátástalan helyzetben is hatni tudott katonáira. Személyes jelenléte mindannyiszor reményt adott a végletekig kimerült védőknek.
A keresztények napról napra közelebb álltak a teljes pusztuláshoz. A papok állandó miséi, a lovagok önfeláldozása mind eredménytelennek látszott. Már csak a csodában bízhattak, és a csoda a legváratlanabb formában talált rá az elgyötört seregre.

Az egyik zarándok egy bizonyos Pierre Barthelényi felkereste Boemundot, és a vezérkart, majd arról számolt be, hogy álmában megjelent előtte Szent András, aki megmutatta neki, hogy Antiochiában Péter apostol templomában van elásva a szent lándzsa: „mely egykor megnyitá a Megváltó oldalát”. A szent azt is közölte vele, hogy a közelgő csatában mellettük állnak az égi seregek, és kivívják a győzelmet a keresztényeknek. A bejelentést követően több szerzetes is hasonló látomásról számolt be. Ennek eredményeként tizenkét lovag nekikezdett a templom feltárásának, és egynapi kitartó munka után maga Barthelényi emelte ki a lándzsát a gödör mélyéről.[9]

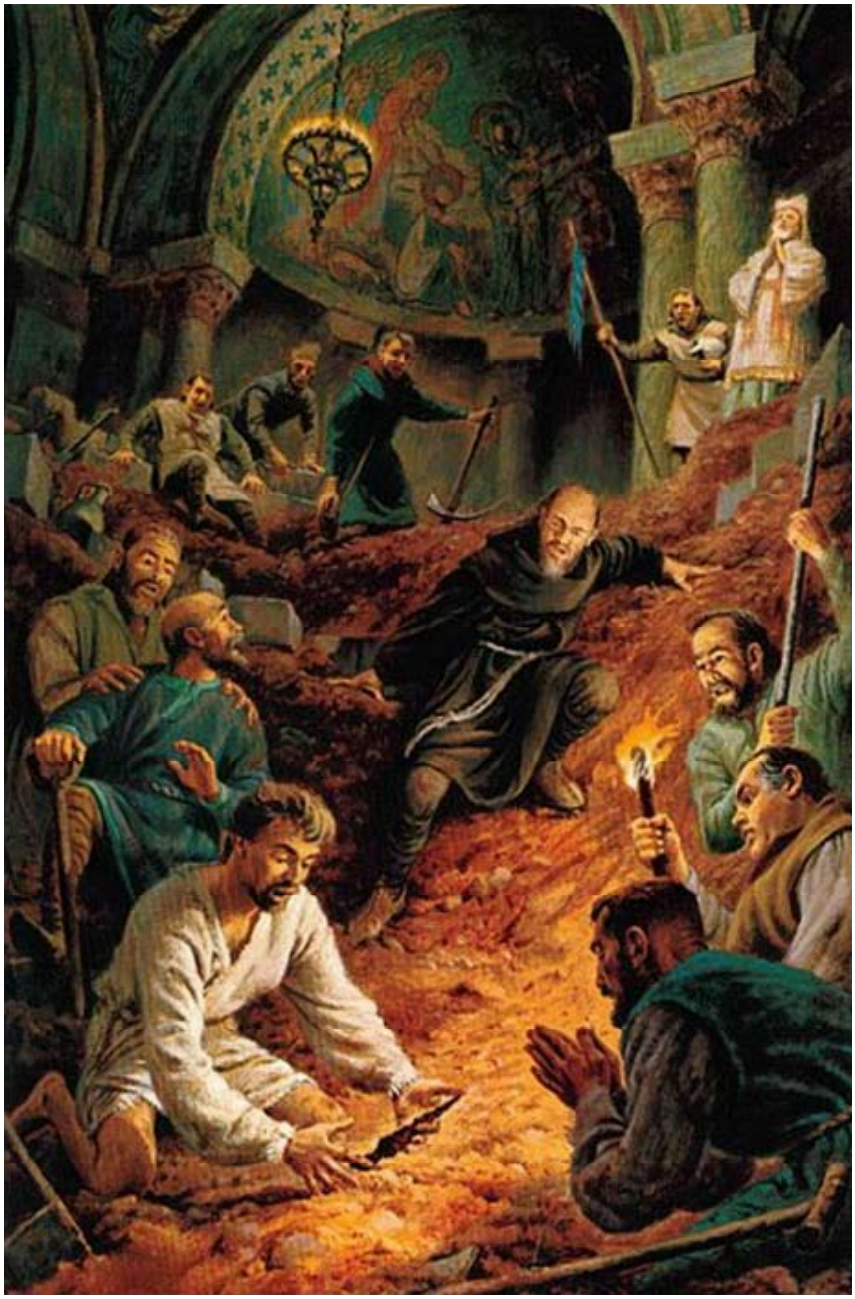

■ **A szent lándzsa megtalálása**

A sereget új érzés kerítette hatalmába, a tudat, hogy az égiek velük vannak, és támogatják, védelmezik őket a hitetlenek ellen. Tettrekészségre sarkalta a vezéreket is, így Boemund eldöntötte, hogy másnap kitörnek a várból.

Érdekes, hogy milyen mértékben hatnak egymásra az események. Boemund egy vitatható stratégiai lépést tett. Követeket küldött Kerdobához. Felajánlotta, hogy a törökök szabadon elvonulhatnak a vár alól, mert ha nem teszik, a keresztények senkinek nem kegyelmeznek, a közelgő kitörés, és győztes csata után. Ezt Kerdoba elutasította, és a követeket hasonló ígérettel küldte vissza a várba. Boemund ezzel elvesztette a meglepetés stratégia eszközét, ám a sors iróniájának köszönhetően épp ez az a lépés, amely végül győzelemhez vezetett.

A keresztények végső erejüket összeszedve június 28-án kivonultak a várból. Bár kitörésnek nem nagyon nevezhető, ahogy az elgyengült lovagok maguk után vonszolták pajzsaikat.Sokan annyira elgyengültek, hogy kardot

8. Rudolf Pörtner. A szent sír hadművelet Európa Könyvkiadó Budapest 1985. 201.o
9. Rudolf Pörtner: 203 – 205.o

is nehezükre esett felemelni. Mindezek ellenére a lándzsa velük együtt vonult ki a várból, ami erővel töltötte el őket. A papok buzdító beszéde, és a végső csata reménye feltüzelte a sereget, majd felkészültek az összecsapásra. Kerdobaépp az előző napi követek miatt megtiltotta vezéreinek, hogy a kivonuló keresztesekre támadjanak, és közel fél napot várt, míg a keresztények felvonultak. Terve szerint egyetlen csapással akarta elsöpörni az ellenséget Allah dicsőségére. Ám ez a döntése végzetes hibának bizonyult, a fél nap elég idő volt, hogy a keresztények rendezzék soraikat, és tökéletesen felkészüljenek az ütközetre. A csata kezdete után rövid idővel a keresztesek maradék lovassága sikeresen átütötte a török jobbszárnyat. Ezt látva a lovagok, és szerzetesek a csata hevében teljes lendülettel nekirontottak a főszárnynak, melyben nagy riadalmat keltettek, és sikeresen megfutamították azt. Kirobbanó szenvedéllyel törtek előre, nem engedték, hogy az ellenség összeszedje magát, s vad rohamukkal teljes győzelmet arattak.

A szent lándzsába vetett hit megtette hatását, a keresztények megmenekültek a pusztulástól, készleteiket feltöltötték. Röviddel ezután csatlakoztak ismét a fősereghez, majd 1099. június 12-én megkezdték Jeruzsálem ostromát.

Felhasznált irodalom:

- Albert von Aachen: Geschichte des erstenKreuzzuges Jena 1923. (Hivatokzás Rudolf Pörtener szerint)
- Rudolf Pörtner: A szent sír hadművelet Európa kiadó Budapest 1985.
- Steven Runciman: A keresztes hadjáratok történeteBudapest Osiris Kiadó 1999.
- Walter Zölner: A keresztes háborúk története Kossuth Könyvkiadó 1980.
- Katus László: A középkor története Pannonia Kiadó Budapest 2000.
- Jonathan Riley-Smith: The Crusades Oxford University 1999.
- Pósan László: A középkori európa Tóth Könyvkereskedő és Kiadó Kft. Debrecen 2000.

Harc lóháton

Egy Free Scholler szakdolgozat háttere

Írta: Fogl László

Amikor rájöttem, hogy azon kevesek közé tartozom az Ars Ensisben, akik egy személyben művelik azt, amit a „klasszikus lovagról” a legtöbb ember gondol: páncélban, karddal vívok és lovagolok, tudtam, hogy a Free Scholler dolgozatomnak ez lesz a témája. Cikkemben nem magáról a dolgozatról írok, hanem inkább az elkészültének körülményeiről.

A Scholler 3-as díjvívásomra is ezzel a témával készültem, de akkor még „asztal mellől”, inkább csak értelmezve Fiore dei Liberi, Paulus Kal és Hans Talhoffer egy-egy kódexét. Már akkor éreztem, hogy a leírt technikákat igazán csak lóháton, karddal a kézben lehet megérteni... Ehhez azonban szükség volt néhány „körülményre”: kardra, lóra és egy gyakorlótársra. Kardom már az első díjvívásom előtt elkészült, így ezt kipipálhattam. A ló kérdése sem volt gond, mert 10 éve rendszeresen lovagolok Csömörön, a Zengő Nyíl Hagyományőrző Lovas- és Íjászegyesületben, és az évek során nagyon jó kapcsolatot alakítottam ki a lovarda vezetőjével. Kiss Attila elkötelezett híve a történelemkutatásnak, bár a szakterülete a mienkhez képest néhány évszázaddal korábbi, pusztai harcmodorhoz kapcsolódó, örömmel adott lehetőséget a gyakorlati próbákra, így rendelkezésre álltak a lovak is. Már csak az maradt hátra, hogy valakit rá tudjak beszélni a közreműködésre. Szerencsére Csepeli Andit sikerült meggyőznöm. Bár a lóháton vívott pusztakezes harcot nem vállalta (az ugyanis gyakran leeséssel jár), azért még így is maradt elég kipróbálásra váró technika.

Amikor minden körülmény tisztázódott, elkezdődhetett az érdemi munka. Természetesen nem kezdtünk azonnal a lovak hátán gyakorolni. Az első lépés a kódexekben található technikák értelmezése volt. A mozdulatokat igyekeztünk a lehetőségekhez képest minél valóságosabb körülmények között próbálgatni, Amihez egy „ló-pótló” eszközre volt szükségünk. A gyakorlásokat a speciális edzések egyik sávjában végeztük, így adódott, hogy az ott található tornaszekrényeket használjuk erre a célra. A helyszínválasztásnak az az előnye is megvolt, hogy szükség esetén segítséget tudtunk kérni a jelenlévőktől. És természetesen jó néhány érdeklődőt sikerült ezzel mosolyra fakasztanunk...

Végül eljutottunk az igazi, élő ló hátán való vizsgálódáshoz is. A fényképek elkészítéséhez kiválasztottuk a két lovat. A legalkalmasabbnak két kanca, Csoki és Csejte tűnt. Mindkettőt használjuk lovas-íjászathoz és a lovarda háziversenyein lovas-birkózáshoz. Csoki értelmes, könnyen tanul. A lovas-birkózásnál bekapcsolódik a küzdelembe. Szerencsére nem rúg vagy harap, csupán felismerve a lovasának a célját, megfelelően helyezkedik. Csejtét leginkább egy tankhoz lehetne hasonlítani. Nincs olyan bozót, amibe ne lehetne belevezetni. Semmi különös nem történt, amikor felszálltunk a hátukra

a felszereléssel: a mellvért, a sisak, és a páncélkesztyű zörgése és látványa nem okozott meglepetést számukra. Így el tudtuk kezdeni a munkát az állások vizsgálatával. Amikor azonban a technikákra tértünk át, már gondjaink támadtak. Csoki a felé mozdított kardra azt gondolta, hogy azzal őt akarjuk megütni. Valahányszor megközelítettük egymást és próbáltuk felvenni a kódexben látható helyzetet, amiben a kardok találkoznak, mindig kitért és egy lóhossznyi távolságra elment. Csejtét egyáltalán nem zavarta a ténykedésünk, egykedvűen tűrte. Hiába próbálkoztunk azzal, hogy Csokit valaki odavezeti a megfelelő helyre a zablánál fogva, akkor is arrébb ment. Végül ahhoz a trükkhöz kellett folyamodnunk, amit például egy ideges ló lószállítóra történő feljuttatásakor szoktak alkalmazni: bekötöttük a szemét egy sállal. Ettől kezdve már nem volt semmi probléma, mert nem látta a kardot és a hadonászásunkat. Aki a fényképeket készítette, ahhoz nagyon értett, de a víváshoz egyáltalán nem. Végül, talán éppen ezért rengeteg jól sikerült kép készült, amikből ki tudtuk választani a számunkra megfelelőket (köszönet érte a sógornőmnek). Közben fel sem tűnt az idő múlása, de amikor pár órával később leszálltunk a lovakról, átéreztük, hogy bizony nehéz dolguk lehetett a lovagoknak naphosszat ilyen körülmények között csatázni. Pedig mi még csak nem is léptettünk, nemhogy ügettünk vagy vágtáztunk volna. De amikor ott ülsz a lovon páncélban, fémkarddal a kezedben: az érzés leírhatatlan! Természetesen ez harcmód sokban különbözik a már ismertektől. A szokásos vívástól a legnagyobb eltérés az, hogy sokkal korlátozottabb a mozgásterünk. Nincsenek lépések, hiszen mindvégig (értsd: amíg az ellenfél ki nem szed minket a nyeregből) ülünk. Egy ütés elől ugyan elhajolhatunk, azonban ezt is csak bizonyos keretek között tehetjük meg. Ha túlságosan messzire kivisszük a súlypontunkat oldalra, akkor csak komoly erőfeszítés árán tudunk a nyeregben maradni és visszatérni a stabil helyzetbe. A kard helyzete, mozgása is korlátozott, hiszen a ló nyaka és feje előttünk van. Erre nem pusztán azért kell figyelni, hogy ne akadjon el benne, hanem azért is, mert nem szeretnék a lovunknak sérülést okozni. Emellett, ha véletlenül megütöm, arra váratlan ugrással reagálhat, vagy akár vágtázásba is kezdhet, elragadhat. A gyalogos vívásnál sok technika kihasználja az ellenféltől való távolságot, illetve annak megváltoztatását. Itt erre sincs sok lehetőségünk, mert a lovak adott helyzetben állnak, vagy valamilyen nyomvonalon haladnak, és a lovas csak

utasítást tud adni a lónak bizonyos mozgásokra. A ló pedig jó esetben teljesíti azokat, de közel sem olyan precizitással, mintha én mozdulnék. Természetesen a középkorban sokkal több időt töltött együtt ló és lovasa, így sokkal jobban összszeszokhattak. Néha lovaglás közben már sikerült megtapasztalnom milyen az, amikor a ló valóban együttműködő, és szinte kitalálja a gondolatomat. Fontos különbség az is, hogy a bal kezünk le van foglalva, hiszen abban tartjuk a kantárszárat, amivel a lovunkat irányítjuk. Így már csak egy kezünk marad, hogy fogjuk a kardunkat, a kódexekben mégis szinte mindenhol hosszúkardot látunk és nem egykezes kardot. A leírt technikák jelentős részét páncélban hajtották végre. Ez szintén más szemléletet igényel ahhoz képest, amit a legtöbbünk ismer: például nem kell félni attól, ha az ellenfelünk kardja a mellkasunk előtt keresztben áll egy technika végrehajtása közben. Erős ütéshez már nem tud lendületet venni, a fém mellvértet pedig nem képes átvágni a kardja, szúráshoz pedig nincs helye. Van még egy különbség, ami talán csak egy érzés: Amikor a földön állva küzd az ember, akkor a stabilitását leginkább a súlypontja és a lábainak a helyzete határozza meg, illetve az ellenfél támadásának az iránya ezekhez viszonyítva. Itt viszont a „fix ponthoz” nem csak a gravitáció rögzít, hanem a lábammal aktívan tudok kapaszkodni a lovamba. Egy nálam nagyobb testű ellenfél könnyedén feldönt, vagy felemel (ha nem jártam volna birkózóedzésre...), de emeljen fel engem plusz az 500 kilós lovat! Persze van olyan technika, amivel az ellenfelemet a lovával együtt borítom fel, de ahhoz szükséges a lovam tevékeny közreműködésére is, és arra hosszú évek során lehet csak megtanítani. Azt hiszem, ezt sem fogjuk gyakorolni...

A vizsgálódás során nagy segítségünkre volt, hogy lehetőségünk adódott kérdezni olyanoktól, akik szakértők a témánkhoz érintőlegesen kapcsolható területeken. Így például Kerese Máté segített Fiore kódexének feldolgozásakor, vagy Berkes Zoli a pusztakezes technikák értelmezésekor. Néha a véletlen is segített. Ilyen váratlan lehetőség volt, hogy a legutóbbi Dijon-i találkozón éppen lovasharc-bemutatót tartottak. Bár múzeumban már láttam tornanyerget, jó volt azt használat közben is látni. Az ott látottak rávilágítottak egy olyan részletre is, ami anélkül fel sem tűnt volna nekem. Természetesen a kódexekben találtam olyan technikát is, aminek még nem sikerült rájönni a titkára: az egyik rajz például azt mutatja, hogy amint a két lovas elhaladt egymás mellett, az egyik hátrafordul és kardjával megüti az ellenfele lovának a farát. Maga a mozdulat is elég körülményes, hiszen át kell nyúlni a karddal a ló túlsó oldalára, de azon túl, hogy bántom az ellenfelem lovát, nem sok hasznát látom. Jelenleg számomra a legvalószínűbbnek az a magyarázat tűnik, hogy játék, gyakorlás vagy torna során jelentett pontszerzési lehetőséget, de ezt még alaposabban meg kell vizsgálni. A dolgozatom csak egy részét vizsgálta a lovas harcnak, hiszen a kódexekben más fegyverek alkalmazására is van példa (kopja, lándzsa, számszeríj) és a lóháton vívott pusztakezes küzdelemre is több módszer található. A kódexekben szerepel olyan technika is, amit egy gyalogos alkalmazhat a lovas ellen (de ezt nem fogom közreadni), vagy éppen fordítva: mit csináljon a lovas adott fegyverrel rendelkező gyalogos ellen. Látható, hogy ebben a témában még rengeteg lehetőség, értelmezésre, kidolgozásra váró mozdulat van, ezért a kutatást terveim szerint folytatni fogom. Jelenleg a Provosti Iskola keretein belül páran rendszeresen járunk lovagolni, hogy fejlesszük a lovaglótudásunkat és megalapozzuk a továbblépés lehetőségét. Reményeim szerint valamikor a lovas harc is hasonlóan kidolgozott tananyaggal rendelkezik majd, mint más speciális fegyvernem. Akinek felkeltettem az érdeklődését, olvassa el a dolgozatomat, vagy keressen meg, ha szeretne velünk lovagolni.

Hosszúkard japán kézben japán szablya magyar kézben

Írta: Törcsvári Attila

Mit is kezd egy japán „kardművész” egy hosszúkarddal? Mit kezdtem én egy katanával?

2012. December 28-án kaptam meg az új fémkardomat, Péter, köszönet még egyszer!
Különösen könnyű pengéjű, elegáns, gyors kard, remek egyensúlylyal.
Alig élveztem még esti-reggeli otthoni edzésemen, rögtön másnap meglátogattuk ideiglenesen Magyarországon állomásozó barátunkat, Hangát, és férjét, Hitoshit.
Hitoshi foglalkozására nézve japán keserűfű (hagyományos japán indigó alapanyag) nemesítő, és 7 éve iaidózik – fokozatokról nem beszéltünk, nem tartottam sem fontosnak, sem illendőnek.
Vállalva a hercehurcát és költségeit, éppen azért hozta el saját gyakorlókardját, hogy ismertetőt tartson a japán kardművészetről egy meditációs táborban.
Rövidke szezonnak megfelelő ajándékozás után kölcsönösen megcsodáltuk egymás fegyverét, majd Hanga fordítási segédletével (köszönet Neki érte!) belementünk a részletekbe. Később a megfelelő darabok kölcsönös próbálgatása környékén már kevesebbet kellett fordítani…
A táborban engem is megkértek, mutassam meg a kardomat és beszéljek erről a fajta kardozásról is, kb. egy órám volt, ebben az alaptartásokat mutattam meg, beszéltem egy kicsit a hosszúkard vívásról és az Ars Ensisről. Később még kérték, hogy hadd tegyenek fel további kérdéseket (pl. van-e szablya az Ars Ensisben, mit jelent az hogy nincs tiszta védekezés) kérdezzenek továbbiakat, amenynyire tudtam, válaszoltam illetve a kódexekhez irányítottam őket. Legnagyobb sajnálatomra ez a sok esemény elvette az időt kardjaink kölcsönös élvezetétől.

Mit is kezd egy japán „kardművész” egy hosszúkarddal?

Először is élvezi.
Ösztönösen korai Lichtenauer fogásban (persze két kézzel, hüvelykujj a pengén keresztben) fogta meg, ami egyáltalán nem szokás japán szablyával. Végigjáratta a szemét a pengén és tanulta a hosszát.
Átfordította modern fogásba, és szép szabályos ekébe, majd ökörbe emelte. Megjegyeztem, milyen pontosan tartja a lábát is, mire azt mondta, nagyon furcsa, hogy cipőben van, és ráadásul látjuk a lábát, mert a hagyományos ruha ezt

takarja. (Később kiderült, hogy ez fontos: ne lehessen tudni, mit akar, mik a dimenziói. Ez a motívum még többször visszatért később.)
Sosem teszi le a sarkát, sosem emeli fel a talpát, csak csúsztat.
Megmutattam neki, hogy forgatható úgy a kard jobb és bal ökör között, hogy a hegye egy ponton marad, illetve függőlegesen tartva a markolatnál balra-jobbra lengetve a hegy egy ponton marad a levegőben. (Ismét csak köszönöm, Péter, hogy ezt megmutattad.)
Visszavette a kardot, és jó pár percig eljátszott vele, hogy ez hogyan lehetséges, milyen is a kard egyensúlya.
Megnéztük a rezgőpontokat, meghallgattuk a kard hangját (nem a csendítőset, csak a csendeset). Megkérdezte, milyen anyagból van. Kiderült, náluk acélból nem szabad (gyakorló) kardot készíteni, az övé magnéziumötvözetből van. Még gyakorló katanából is csak korlátozott darabszámút lehet készíteni évente, és kötelező puhább (vagyis inkább törékenyebb)

■ **Hosszúkard először a kézben**

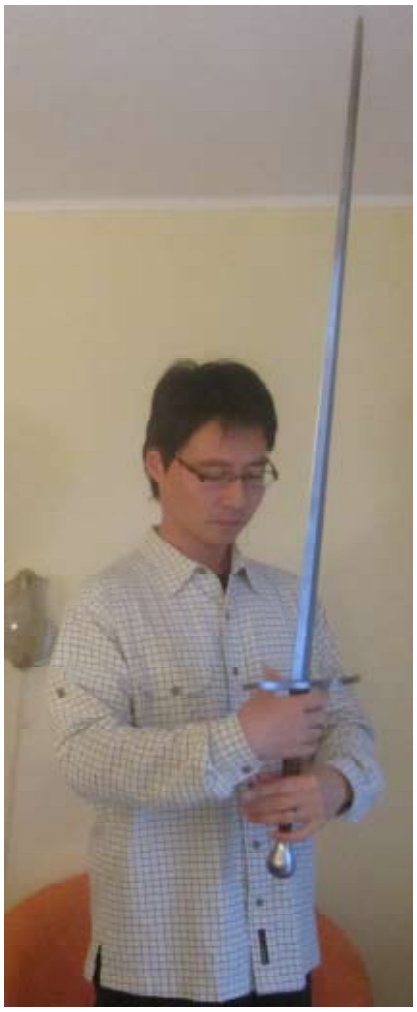

■ **Enso: a pillanat kifejezése**

anyagból készíteni. Ha acélból készülne, az már fegyvernek minősülne, és nem művészeti eszköznek, amit és egy bonyolult törvény, vagy egyezmény tilt.
A mesterjegyet rögtön észrevette, rákérdezett, és azt mondta, ez hasonlít egy buddhista szimbólumra, az enso-ra. Megütve a pengét, csak hallgatta, hallgatta a hangját.

Egymás mellé tettük a két kardot, jól látható volt, milyen markáns a különbség a két penge között (a saját érzéseimet lásd később). Bár az ő kardja 90 dkg körüli, érzésre számára a hosszúkard szinte könnyebbnek tűnt, mint a saját gyakorlókardja, mert annyira más a súlyelosztása.

Ez után megmutatta a felső, közép és mély tartást. Középtartásban, ami ekére hasonlít, az ekénél alacsonyabban van a penge hegye (mellre és nem fejre mutat), ebből jobb és bal oldalon induló fölfelé és lefelé induló vágásokat végzett (mindig az erős éllel).
Megmutatta a farok tartást; ennek részben az a célja, hogy az ellenfél ne lássa a kard hosszát. Ebből alsó

■ **A katana markolata**

■ **Szitakötő a borítás alatt**

vágásokat indított.
Ez után a saját kardjával mutatott be néhány mozdulatot. Kicsit később hosszasan eljátszott a koronából egészen bolondig menő hosszú vágással, mindezt egy szűk lépcsőházban!

Mit kezdtem én egy katanával?

Először is szinte féltem tőle. Eleganciája mellett (vércsatornás, kikönnyített penge) erő sugárzott belőle.
Megfogva: nagyon természetes volt két kézzel tartani, a markolatát az enyhe görbület és vékonyítás nagyon kézreállóvá teszi. (Hitoshi megjegyezte, hogy elég szabályosan sikerül fognom.)
Nem az én érdemem: apróságok nagyon megkönnyítették a fogást.
.A keresztvas (ami itt egy kicsi, ellipszis alakú, művészi ötvösmunka) és a markolat közt egy kicsiny rés van, amibe pont beleillett az ujjam.
A markolat haránt bőrborítása a kis lyukakkal nagyon biztonságossá teszi a fogást

A markolat alsó harmadánál egy fából faragott szitakötő lakik a bőrborítás alatt, ami a kisujjamat támasztotta meg.
(Ez más katanákon a markolat ele-

■ **Katana teljes hosszában**

jén, közepén is lehet, itt különösen kényelmes volt.)

A penge enyhén hajlított. Megtudtuk, történetileg különböző mértékű hajlások vannak, a majdnem egyenestől az egészen „görbéig". (A görbeség kialakítását lásd később.) Ami fontos, mondta Hitoshi, hogy az az ember saját kardja, amit kinyújtott jobb kézzel tartva éllel kifelé maga előtt, a ballal a hegyét kényelmesen eléri az ember, és egészséges köríven fut a penge. (Ahogy most belegondolok, ez a kar hosszának és a kard ívének függvénye.)

Annak ellenére, hogy a penge nem sokkal rövidebb, egykezes tartásokhoz lényegesen kényelmesebb (hát persze), és a rapírhoz képest kellemesebb az egyensúlya, sokkal könnyebb volt tartani (nekem).
Ekében tartva féltve éreztem a fejem, hisz a kard rövidebb. Ökörben sokkal fincsibb volt!
Vágtam néhány rövidet, de kicsit sutának éreztem magam ezzel a karddal, és az én kardérzékem Hitoshié nyomába se érhet, hát

■ **A katana tokja**

nem próbálkoztam túl sokat a zárt térben. Ennek részben az is oka volt, hogy a magam (noha frissen kapott) kardjától kevésbé féltem, mint egy teljesen másképp működő fegyvertől.

Mit mutatott Hitoshi a katanával?

Megmutatta, hogyan vették elő régen, és hogyan most. Volt, mikor alsó vágásra készen, tehát élével lefelé tartották az oldalukon, most inkább élével felfelé, felső vágásra készen.
Egy korábbi találkozónkon több formagyakorlatot is bemutatott, ott nagyobb hely volt. Most sajnos csak ennyit láthattam (mert a valódi bemutató alatt már nem tudtunk ott maradni.)
A korábbi találkozón például megmutatta, hogy ülő helyzetből indítva több ellenfél ellen szűk helyen: felállás közben fordulva markolat végével jobbra ülő ellenfél arcába majd bal felsővel balra felálló ellenféllel végezve, jobbra fordulva jobb alsóval harmadik ellenféllel mit kezd, közben védve hűbérurát — persze ez sokkal összetettebb mozgás volt, mint amit le tudok írni, a talp, boka, láb pontos fordulásaival, törzs és fejfordítással, gondos egyensúllyal, a végén pedig krav magásan alapos harcképtelenné tétellel (biztos ami biztos…).
Elmesélte, hogyan damaszkolják a hagyományos pengét, és a gyakorló kardra is ráeddzik a damaszkolásnak megfelelő mintázatot.
A kard ívének kilakítása a kardkészítés technológiájának része; a kard éle és a penge teste más szerkezetű anyaggá válik attól, hogy edzésnél más vastagságú agyagot (ha jól értettem) tesznek rá; ettől az él rész merevebb és másképp nyúlik, a penge teste lágyabb és kevésbé nyúlik.

Megmutatta a tokot is, ez fából készült, lakkozott. A nyílás belülről szaruból van; ez egy érzékeny rész, mert találkozik a penge hegyével. Maga a tok is kifinomult munka.

Befejezés

Sajnos a találkozásunk szűkre szabott volt…
Úgy váltunk el, hogy nem ez volt az utolsó találkozónk és legközelebb mélyebben folytatjuk.

Köszönet

Hanga aktívan fordított, feleségem figyelmesen követte az eseményeket és különösen a katana hüvelyét csodálta meg. A fiam, maga is kardozik, a fülét hegyezte.
A képeket is Hanga készítette.
Csodáltam, és köszönöm türelmüket…

■ **Katana először a kézben**

■ **Damaszkolás: látszatképpen a gyakorlókatanán is**

Ki-kicsoda?:

A Kardlap nevében

Schunder László kérdezősködött:

Név: Sándor Zsolt
Születési idő: 1981.06.08.
Lakhely: Budapest
Kedvenc fegyvernem: Most minden ki a la canne-t várja, de nincs ilyen, a boxot, a birkózást, a sétapálcát egyaránt szeretem :)
Kedvenc film: Star Wars
Kedvenc könyv: J.Verne: Rejtelmes sziget

A táborokon és a speciális edzéseken rendszeresen feltűnik egy szimpatikus, szerény srác, aki aztán lenyűgöző dolgokat mutat be hol egy nádpálcával, hol pedig egy bokszkeszyűvel. Ő Sándor Zsolti, az Ars Ensis egyik tiszteletbeli tagja. Vele beszélgetett a Kardlap:

Kardlap: Sokan ismernek a különféle rendezvényekről, de kevesen tudják rólad, hogy tiszteletbeli tagként vagy jelen az Egyesület életében. Bemutatkoznál kérlek? Ki vagy te, amikor nem La Canne-t oktatsz?

Zsolt: Sziasztok, és köszönöm a lehetőséget. Sándor Zsoltnak hívnak, 31 éves vagyok, nős, és szoftverfejlesztő mérnökként dolgozom. Alapvetően semmi érdekeset nem csinálok, csak élem az életem, mint minden ember, annyi különbséggel, hogy munka után nem bulizni járok, hanem sportolok, vagy kutatok. A sport mindig jelen volt az életemben, kissrác koromban úszni járattak (bármennyire is tiltakoztam ellene :)), majd kajakoztam, de mindig is tetszettek a harcművészetek, küzdősportok. 15 éves koromban egy barátom levitt egy aikidó edzésre, amit Lendvai József aikidó mester vezetett, és egyből ott is ragadtam. Az érettségi után Budapestre jöttem fel tanulni, ahol a Műszaki Egyetemen kezdtem meg tanulmányaimat, az aikidót pedig Ognjan Kozsuharov és Aranyi Zsolt mesterek keze alatt gyakoroltam. Hét év gyakorlás után úgy éreztem, váltanom kell, ezért több más iskolába is eljártam, shotokan karate, baranta, francia box - savate, illetve la canne stílusokkal ismerkedtem. Ezek közül a la canne volt az igazi szerelem, elsősorban a sportág szépsége, a folyamatos mozgás, és a játékosság miatt. A la canne mellett Inosanto Kali-t gyakoroltam, illetve gyakorlom, amikor időm van rá, valamint mostanában kezdtem el a modern olimpiai tőrvívást is. Ezek mellett természetesen kutatok: népi birkózást, viktoriánus sportágakat, biomechnikát, régi edzésmódszereket, meg mindent, ami a kezem ügyébe kerül. Legutóbb a szabadköművesség témában kezdtem kutatni, hihetetlen kincsekre bukkanhat az ember, ha szorgalmas.

KL: A te „szakterületed” kicsit egzotikusan hat a sok páncél és hosszúkard között, mert elsősorban a viktoriánus kor küzdőművészetére koncentrálsz. Erről a korról azonban hamarabb jut az emberek eszébe a fűző és a hajnali pisztolypárbaj, mint például a bartitsu. Te hogyan kerültél kapcsolatba ezzel a korszakkal?

Zsolt: Bizonyára túl sokat olvastam Sherlock Holmes történeteket :) A viccet félretéve valahogy megfogott ez az időszak, mely a technikai fejlődés, a társadalmi változások kora volt, távoli, mégis közeli időszak. Nem tudom, tudjátok-e, hogy a metrikus rendszer bevezetése is erre az időszakra tevődik, és Belgiumban, amikor bevezették a méterrudat, mindent ezzel az eszközzel kellett bemutatni. Éppen ezért a sétapálcavívást is bevették az iskolai testnevelési tananyagba: a méterrúddal püfölhették egymást a kis nebulók, zongora kíséretre.

KL: Kitől tanulsz? Van kivel gyakorolnod?

Zsolt: Több dolgot gyakorlok egyszerre. A la canne-t a feleségemmel együtt kezdtük gyakorolni, bár a sodrófát azért sportszerűtlennek érzem.:) Kali-t Németh Péternél

gyakorlok, olimpiai tőrvívást pedig a Törekvés SE-ben, Gátai Róbertnél. A kutató alkalmakon pedig a birkózó kutatókkal együtt gyakorlunk öklözést, illetve birkózást, név szerint Berkes Zolival, Kuruc Zoltán Márkkal, Rádi Ferivel, és Weisz Atissal.

KL: Melyik a kedvenced a számos mozgásrendszer közül, amit űzöl? Van egyáltalán ilyen, „kiemelt” irányzat?

Zsolt: Minden irányzatot azért kezdtem el, mert a gyakorlása által több lettem. Éppen ezért úgy gondolom, hogy mindegyiket egyformán szeretem.

KL: Milyen terveid vannak még? Számíthatunk tőled valami újdonságra, vagy inkább a jelenlegi területeiden fogsz elmélyedni?

Zsolt: A Bartitsu egy olyan terület, amiből speciális fegyvert szeretnék - és úgy gondolom, nem vagyok egyedül - de ehhez még sokat kell kutatnom.

KL:Köszönjük szépen!

Zsolt: Én köszönöm a lehetőséget.

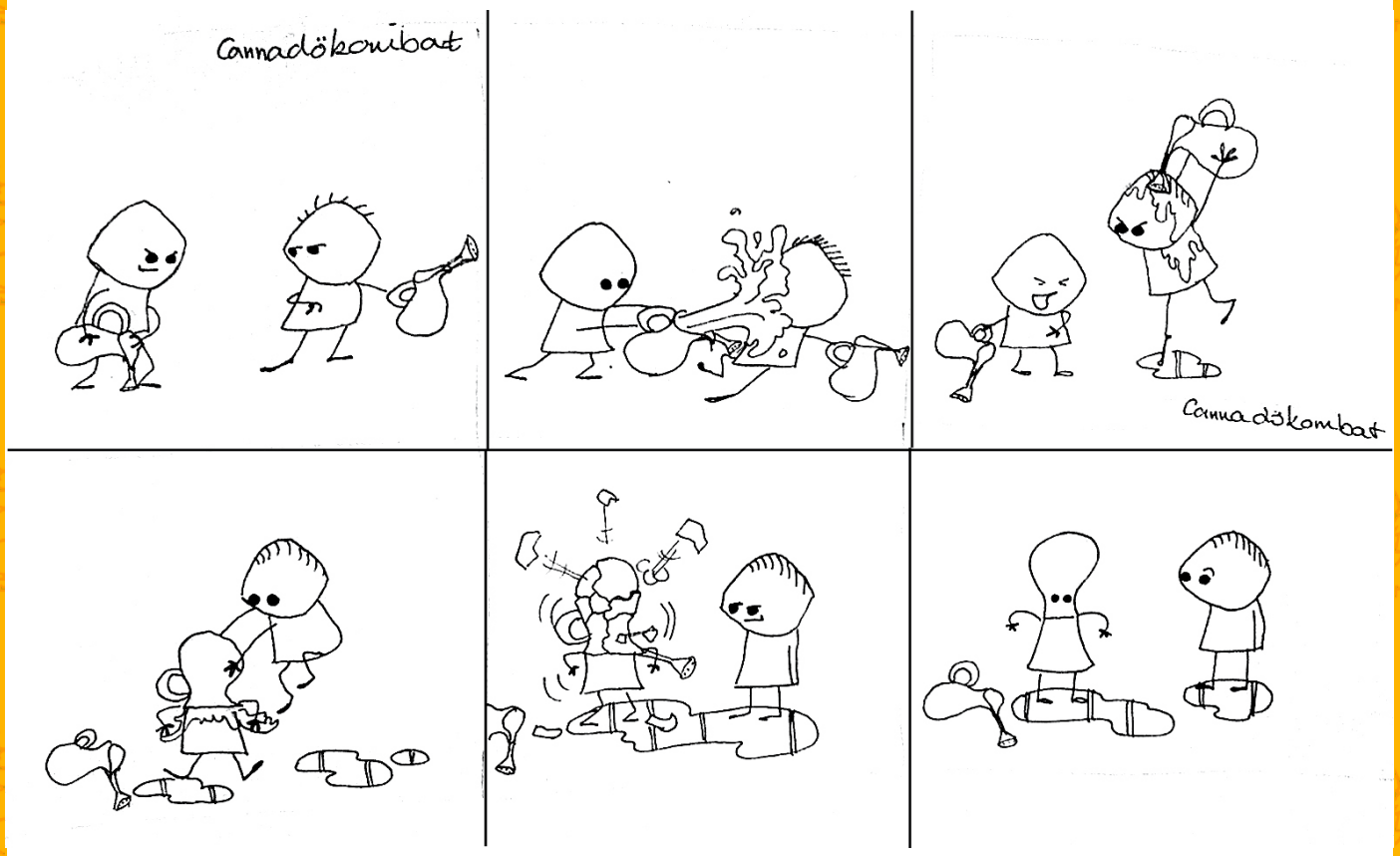

Szabadvívó Szeminárium

A beszámolót összeállította: Schunder László

Március második hétvégéjén Győrben Szabadvívó Szemináriumot rendeztünk. Különleges – de reményeink szerint nem egyszeri – esemény volt ez az Egyesület eddigi történetében.

Nem edzés volt, nem technikák, fegyvernemek oktatása zajlott, hanem egy komplex eszköztárat igyekeztünk átadni a jelenlévőknek.
Szabadvívni több okból lehet, van, aki versenyezni szeretne, akad, aki edzéseken párbajozik, de aki komolyan gondolja, hogy foglalkozik a HEMA ezen ágával is, az előbb-utóbb el fog jutni arra a felismerésre, hogy számos terület fejlesztése elengedhetetlen a siker érdekében. Mindenfajta szabadvívás a fizikai felkészüléssel kezdődik. Erre azonban heti egy edzés nem elegendő, viszont az egyéni edzés terén nem könnyű eligazodni. Ebben akartunk segíteni az érdeklődőknek ezzel a Szemináriummal.
A 37 jelenlévő három részre osztott programon vett részt. A programok sorrendje igyekezett tükrözni a vívásra való felkészülést is, tehát az első részben a fizikai felkészülésről volt szó.
Először elméleti síkon mutattuk be, miként kell megtervezni egy edzést, mire kell figyelni miközben kitűzöd magad elé a reális célokat. Utána a bemelegítés következett, először szintén elméleti síkon, majd a gyakorlatban is.
Eztán a három legfőbb izomcsoport – a láb, a kéz, illetve a vállöv és törzs – fejlesztéséhez kaptak a résztvevők gyakorlati útmutatót. Itt sem az edzés volt a cél, hiszen háromszor húsz percben nem lehet izomerőt fejleszteni, hanem az, hogy megtanulják helyesen végrehajtani a számos gyakorlatot. Így aki szeretne, az otthon össze tud állítani magának egy remek edzéstervet, csupa egyszerűen végrehajtható, minimális eszköz és helyigényű gyakorlatból. Ezután egy nagyon fontos rész következett, mégpedig a nyújtás, ami segít megelőzni a sérüléseket, és sokkal hatékonyabbá teszi az egész edzést.
Ezt a részt a víváselmélet követte. Az első gyakorlati előadáson a támadás legalapvetőbb részeiben mélyedtünk el. Három kérdést boncolgattunk; ezek pedig a "Mikor támadjunk?" a "Milyen messziről támadjunk?" és a "Hogyan menjünk megfelelő távolságba?" voltak. Ezek mind olyan alapvető fontosságú elemek, amiket nagyon hosszú ideig kell gyakorolni. Reméljük, hogy a résztvevők most már látják, mire kell odafigyelni, és így képesek lesznek kidolgozni a maguk számára leginkább megfelelő metódusokat.
Ezután szituációs gyakorlatok következtek. Itt néhány jellegzetes párbajhelyzetet néztünk át, és gyakoroltunk.
Az utolsó szekció a versenyvívásról szólt. Az elméleti részben András Bálint "A versenyhelyzet, mint stresszor" című előadását hallgattuk végig. Végezetül pedig vívás következett, hogy a nap folyamán tanultakat élesben is kipróbálhassuk.
A rendezvény nagy sikerrel zárult, és a közös vacsorán látszott csak igazán, hogy mennyire elfáradtak az emberek. Ennek ellenére – vagy éppen ezért – nagyon jó hangulatban zárult az este, és az egész nap. Remélem, a következő alkalommal még többen leszünk majd!

Jó vívást!